

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА СУМДПУ ІМЕНІ А. С. МАКАРЕНКА

РІЧНИЙ ЗВІТ 2024

нам 100 років

ВСТУПНЕ СЛОВО

2024 рік – рік столітнього ювілею Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка. Своє 100-річчя відзначила і Наукова бібліотека, історія якої нероздільно пов'язана зі становленням та розвитком навчального закладу.

100 років – це життя, історія, пам'ять, шлях від невеликої книгозбірні до сучасного інформаційно-освітнього й культурно-просвітницького простору з ключовими технологічними сервісами для навчання, викладання, дослідження. Університетська бібліотека – хранителька вікових традицій та активний новатор, унікальний центр поширення знань, місце сили, та інтелектуальної, духовної, культурної взаємодії здобувачів, науковців, освітян та бібліотекарів.

В складних реаліях минулого року Бібліотека активно працювала над забезпеченням цілодобового доступу користувачів до інформаційних ресурсів; створенням цифрового контенту та розширенням доступу до нього, в тому числі, за рахунок соціальних мереж; переходом до моделі відкритої бібліотеки, що ефективно використовує зовнішні інформаційні ресурси; адаптацією та збільшенням спектру віртуальних сервісів для можливості дистанційного надання послуг.

П'ятий рік поспіль студенти нашого університету навчаються за дистанційною формою. Намагаючись бути ближче до свого користувача, ми продовжували у нових форматах проведення інформаційних та культурно-масових заходів, занять з інформаційної культури, академічної доброчесності. Серед значущих інноваційних проєктів року – запровадження електронного ресурсу «Енциклопедія педагогічної Сумщини» та створення подкастів «Територія слова. Україна понад усе!».

Упродовж року співробітники бібліотеки активно долучались до волонтерських ініціатив: збирали та передавали до обласних волонтерських організацій продукти харчування, ліки, теплі речі.

Попри всі складнощі сьогодення бібліотека впевнено вступає в нове сторіччя своєї історії, продовжує генерувати якісний освітній контент, вивчає та запроваджує новітні технології та сервіси, здійснює волонтерську діяльність і, безумовно, твердо вірить у нашу Перемогу.

*Щиро,
Ірина ЖЕЛЕЗНЯК
Директор Наукової бібліотеки*

ЗМІСТ

ВСТУПНЕ СЛОВО	2
БІБЛІОТЕКА В ЦИФРАХ	4
РЕСУРСНА БАЗА	6
ПІДТРИМКА ОСВІТНЬОЇ ТА НАУКОВО- ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ	11
КУЛЬТУРНО-ПРОСВІТНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ	14
ПОДІЇ ДО 100-РІЧЧЯ УНІВЕРСИТЕТУ	18
НАУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ	23
КОМУНІКАЦІЇ ТА ІНТЕРНЕТ-ПРЕДСТАВНИЦТВО	25
РОЗВИТОК КОМАНДИ	29

*Бібліотекар СДПІ допомагає читачеві
підібрати необхідну літературу*

БІБЛІОТЕКА В ЦИФРАХ

БІБЛІОТЕЧНИЙ ФОНД

640 617

ФОНД РІДКІСНИХ
ВИДАНЬ

4 977

НАДІЙШЛО
ДОКУМЕНТІВ

11 638

ЕЛЕКТРОННИЙ АРХІВ

15 465

КІЛЬКІСТЬ КОРИСТУВАЧІВ

6 272

ВИДАНО ДОКУМЕНТІВ

364 817

ДОВІДКИ /
КОНСУЛЬТАЦІЇ

2 151 / 1524

ВІДВІДУВАННЯ

17 179

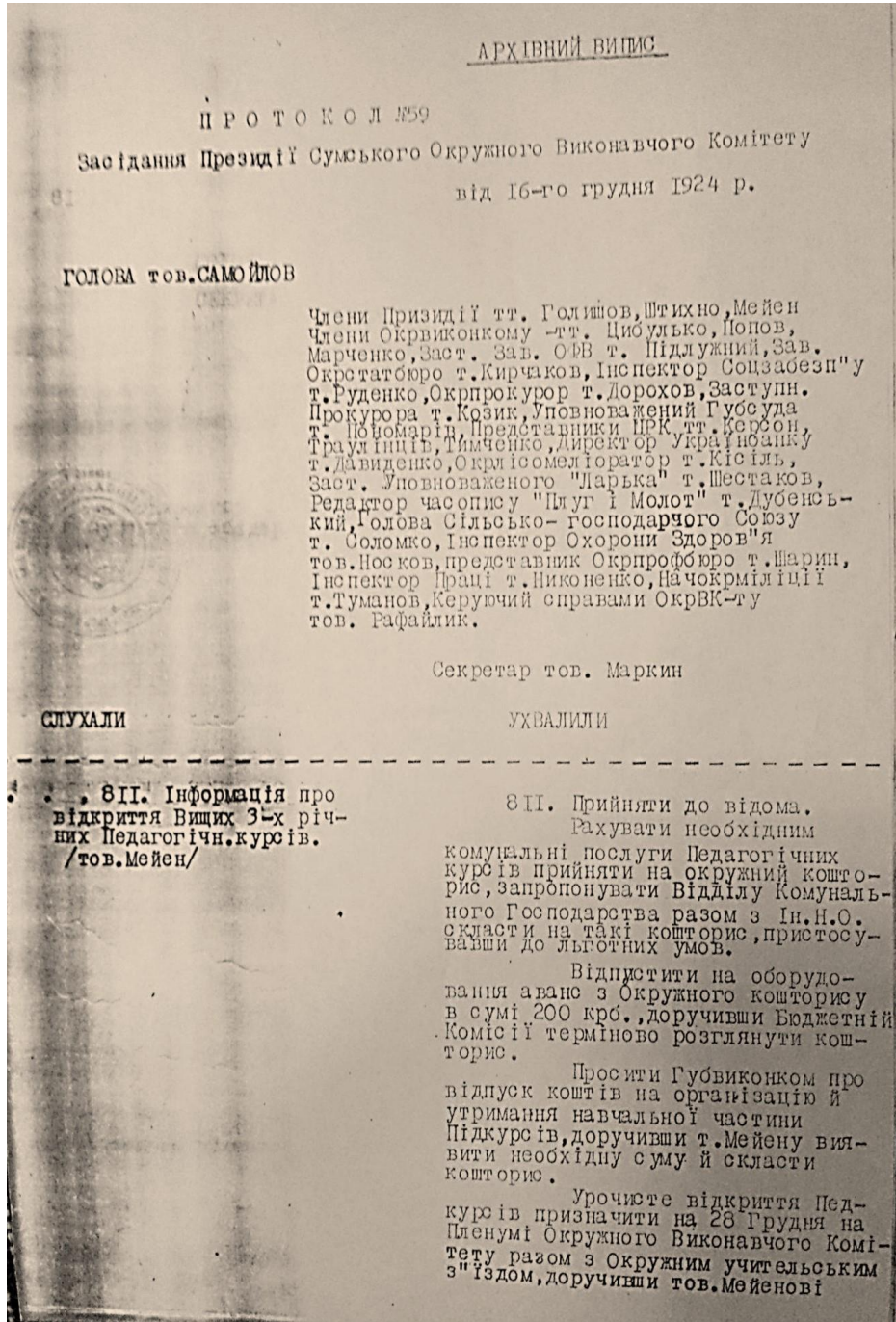
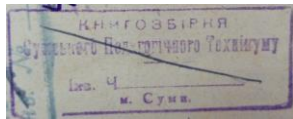
ЗВЕРНЕНЬ ДО ВЕБРЕСУРСІВ

3 266 060

**Сумське духовне чоловіче училище 1924-1925 рр.
(Сумські вищі педагогічні курси)**

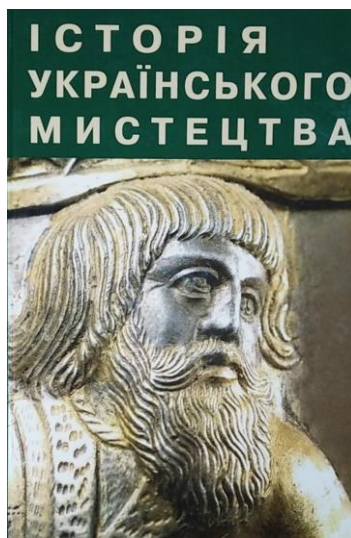
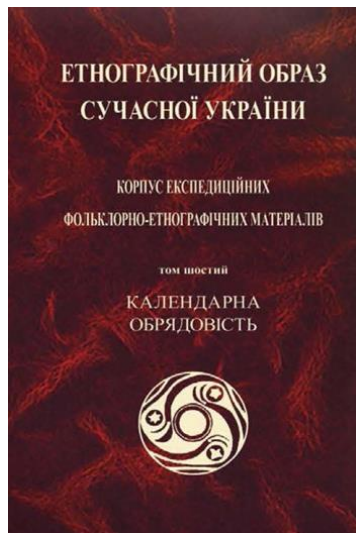
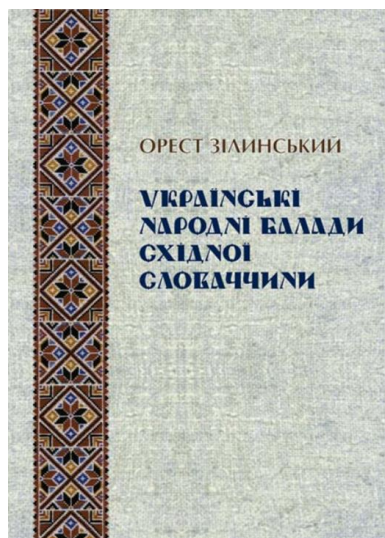
РЕСУРСНА БАЗА

БІБЛІОТЕЧНИЙ ФОНД

На 01.01.2025 року загальний обсяг фонду нараховує **640 617** документів. Показник надходжень склав **11 638** документів.

ТОП-3 НОВІ КНИГИ

- «Українські народні балади Східної Словаччини»;
- «Етнографічний образ Сучасної України, у 10 т.» (на фото Т.6 Календарна обрядовість);
- «Історія українського мистецтва, у 5 т.» (на фото Т.1 Мистецтво первісної доби та стародавнього світу).

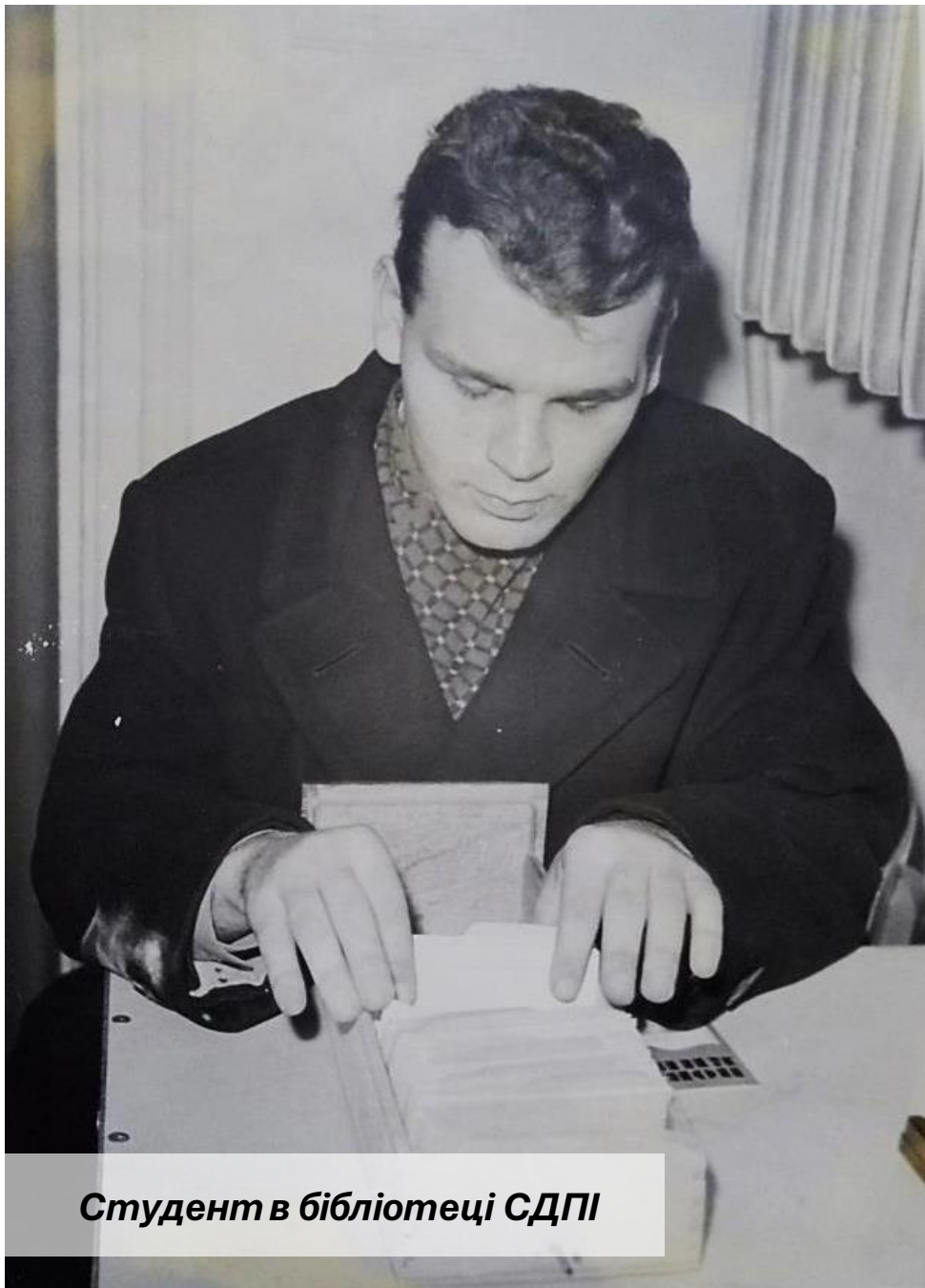

ФОРМУВАННЯ КОЛЕКЦІЙ

Колекція рідкісних та цінних видань Наукової бібліотеки нараховує **4 977** документів.

У 2024 році бібліотека розпочала виокремлення спеціальних колекцій із загального фонду книгозбірні:

- **особиста колекція Сахрін Марії** (громадської діячки діаспори, зв'язкової УНР), м. Торонто – в колекцію входить **73** примірники науково-історичних розвідок та художніх видань, надрукованих українською канадською діаспорою;
- **особиста колекція професора Дубравіна В. В.** (фольклориста, етномузикознавця, педагога) – **610** видань з фольклористики, музики та музичної педагогіки;
- **особиста колекція професора Петровського О. Ю.** (українського хорового диригента та педагога) – включає **1 706** примірників нотних, музикознавчих видань, багато з яких рідкісні та надруковані наприкінці XIX – початку XX ст.;
- **особиста колекція Гаврилова П. Т.** (канд. філ. наук, доцента), до складу якої увійшли особисті листи до П. Т. Гаврилова письменників Григора та Григорія Тютюнників, матері Григорія Тютюнника, вітальні листівки, телеграми, світлини. Зібрання налічує **77** документів.

Студент в бібліотеці СДПІ

ЕЛЕКТРОННИЙ КАТАЛОГ

Базовим інформаційним продуктом власної генерації та найбільш затребуваним ресурсом бібліотеки є [Електронний каталог](#).

Станом на 1 січня 2025 року ЕК налічує **258 713** бібліографічних записів, у т. ч. 22 096 посилань на зовнішні електронні ресурси та повнотекстові документи.

У 2024 році кількість звернень до ЕК та його сервісів склала **28 674**.

Електронний каталог бібліотеки Сумського державного педагогічного університету

Пошук

Відібрані

Формуляр

Сайт бібліотеки

Сайт СумДПУ

Українська

Увійти

Автор:

Містить текст

Назва документа:

Містить слова

Мова:

Без обмежень

Вид документа:

Без обмежень

Рік видання:

-

2025

Електронна версія:

☐ Є в наявності

Навч. дисципліна:

Без обмежень

Сортування:

Автор

Назва документа

--

За зростанням

За зростанням

За зростанням

Кількість документів на сторінці

20

Очистити

Шукати

Пошук теми за класифікаторами

Шукати тему

Класифікатори

[Автореферати](#)

[Відкриті ресурси Springer Link](#)

[Дисертації](#)

[Електронні періодичні видання](#)

[Іменні колекції](#)

[Ключові слова](#)

[Краєзнавство Сумщини](#)

[Персоналії](#)

[СумДПУ](#)

[УДК](#)

[Фонд рідкісних та цінних видань](#)

Розширений перелік полів

Sumy State Pedagogical University
named after A. S. Makarenko

eSSPUIR

Запрошуємо до репозитарію відкритого доступу Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка (eSSPUIR)!

еSSPUIR - Електронний інституційний репозитарій
Сумського державного педагогічного університету
імені А.С. Макаренка

ISSN 2522-1531

еSSPUIR – електронний архів наукових та освітніх матеріалів СумДПУ імені А. С. Макаренка, що забезпечує накопичення, систематизацію, зберігання інтелектуальних продуктів наукового, освітнього та методичного призначення, створених університетськими спільнотами Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка, та забезпечує довготривалий, постійний і надійний безкоштовний відкритий доступ до них засобами Інтернет-сервісів, поширення цих матеріалів у середовищі світового науково-освітнього товариства.

Кількість документів: 15689. Останнє оновлення: 05.02.2025.

Положення про eSSPUIR

Для створення, накопичення й редагування власних колекцій звертайтеся до адміністратора архіву.

НБ СумДПУ

Електронний каталог

Рейтингова мережа репозитаріїв

Репозитарій СумДПУ імені А. С. Макаренка (eSSPUIR) у вітчизняних та міжнародних реєстрах, наукометричних БД та харвестерах

ЕЛЕКТРОННИЙ АРХІВ

[еSSPUIR \(Електронний інституційний репозитарій СумДПУ імені А. С. Макаренка\)](#) станом на 01.01.25 року налічує **15 465** документів.

За звітний період обсяг архіву збільшився на **1 954** документи.

У 2024 році здійснено перехід Електронного архіву на нову версію програмного забезпечення **Dspace 7.6**.

Річна кількість звернень до ресурсу – **3 115 296**, у т. ч. **300 017** переглядів прикріплених файлів.

ЗОВНІШНІ РЕСУРСИ

У 2024 році за підтримки МОН України продовжено доступ до міжнародних наукометричних баз **Scopus** та **Web of Science**.

За ініціативи міжнародної спільноти щодо підтримки науковців України під час війни, користувачам надавався безкоштовний доступ до повнотекстових електронних ресурсів наукової літератури, які доступні в межах проекту **Research4Life**.

Протягом року активно використовувалися: науковий контент платформи **Science Direct**, повнотекстові публікації відомого міжнародного видавництва «**Springer Nature**», ресурси фахово-орієнтованого електронного контенту відкритого доступу.

Для інформаційної підтримки освітньої діяльності продовжено передплату до навчальних видань провідного вітчизняного видавництва «**ЦУЛ**».

Scopus®

Clarivate
Web of Science™

ScienceDirect®

SPRINGER NATURE

ВЛАСНІ РЕСУРСИ

На кінець звітної періоду бібліотекою створено та підтримуються 6 власних тематичних баз даних, у тому числі 4 повнотекстових:

- «Наукові періодичні видання Університету»,
- «Дисертації, захищені в СумДПУ»,
- «Краєзнавча база статей»,
- «Бібліографічні покажчики».

Загальний обсяг власних баз нараховує **287 439** записів.

ЦЕНТР НАВЧАЛЬНОЇ
І ПРАКТИЧНОЇ
ЛІТЕРАТУРИ

research4life

**Абонемент
бібліотеки СДПІ**

ПІДТРИМКА ОСВІТНЬОЇ ТА НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ

НАВЧАННЯ ТА КОНСУЛЬТУВАННЯ ДОСЛІДНИКІВ

Протягом року бібліотека здійснювала інформаційно-консультативну підтримку науково-освітньої діяльності університету. В умовах дистанційного навчання консультаційні та навчальні послуги надавались в офлайн та онлайн режимах.

За рік надано **513** консультацій з питань:

- самоархівування наукових та навчальних праць, ідентифікації науковців;
- користування освітніми, науковими вебресурсами та сервісами;
- вибору видання для опублікування результатів досліджень;
- оформлення публікацій відповідно до вимог вітчизняних та міжнародних видань;
- визначення наукометричних показників авторів за даними наукометричних платформ Scopus, Web of Science.

В квітні проведено в онлайн форматі з використанням технології Zoom навчальний семінар **«Як уникнути плагіату при написанні наукової роботи»**.

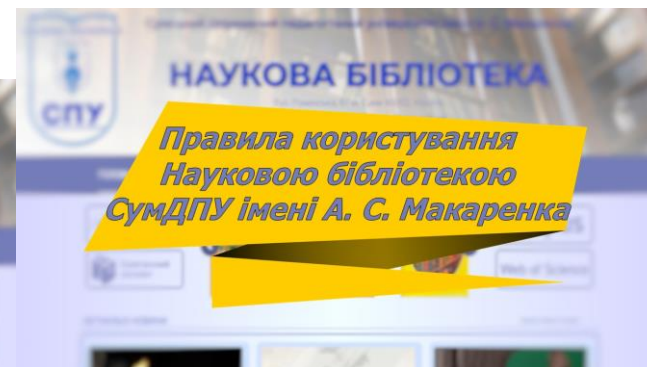
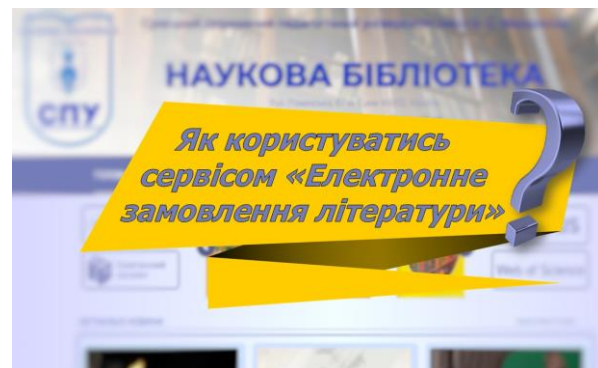
Для науковців та здобувачів вищої освіти підготовлено та проведено:

- **5** навчально-освітніх презентацій;
- **52** години занять з формування інформаційної культури.

ВІДЕОІНСТРУКЦІЇ З ІНФОРМАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ

Бібліотека продовжувала створювати сучасні відеоінструкції на бібліотечному YouTube каналі. Створено 2 відео:

- **«Як користуватись сервісом «Електронне замовлення літератури?»**,
- **«Як користуватись сервісом «Віртуальна бібліографічна довідка?»**.

Кількість переглядів становить – **68**.

МОНІТОРИНГ ПУБЛІКАЦІЙНОЇ АКТИВНОСТІ

Одним із основних критеріїв результативності наукової роботи є публікаційна активність.

У звітний період бібліотека продовжувала відстежувати динаміку публікаційної активності науковців університету.

Щоквартально за результатами моніторингу присутності СумДПУ імені А. С. Макаренка в наукометричних базах даних Web of Science та Scopus укладались та оприлюднювались на сайті анотовані переліки публікацій дослідників.

На постійній основі проводився аналіз динаміки наповнення репозитарію відкритого доступу Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка (eSSPUIR), на основі якого укладались рейтинги:

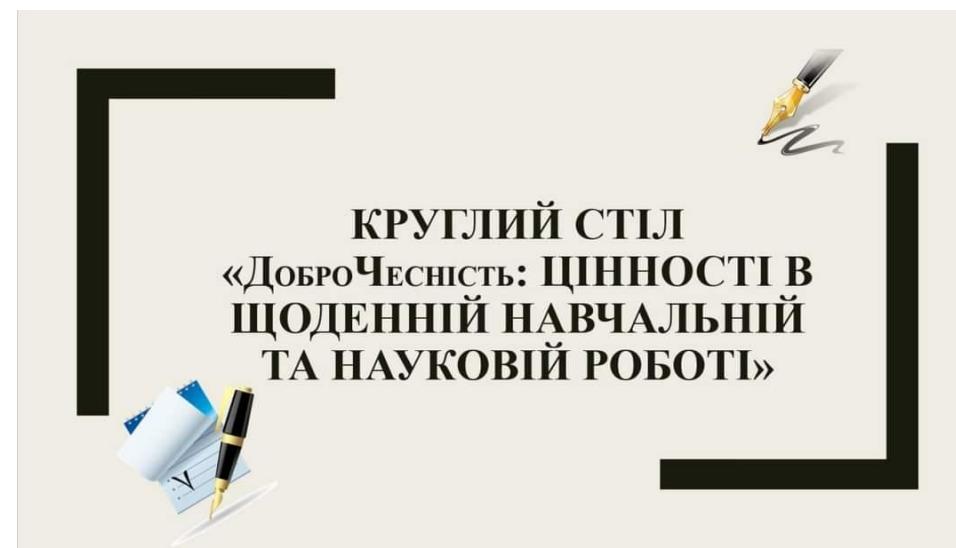
- **Топ-10 науковців за кількістю публікацій, розміщених в eSSPUIR;**
- **Топ-10 найпопулярніших документів, завантажених з eSSPUIR.**

КУЛЬТУРА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Працівники бібліотеки активно задіяні в процесі формування культури академічної доброчесності серед наукової та студентської спільноти університету:

- надано **749** консультацій відповідальним від кафедр та студентам з різних питань використання антиплагіатної системи;
- здійснено технічну перевірку на ознаки плагіату 996 монографій, навчальних посібників та кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти.

26 квітня 2024 року проведено засідання круглого столу **«ДоброЧесність: цінність в щоденній навчальній та науковій роботі».**

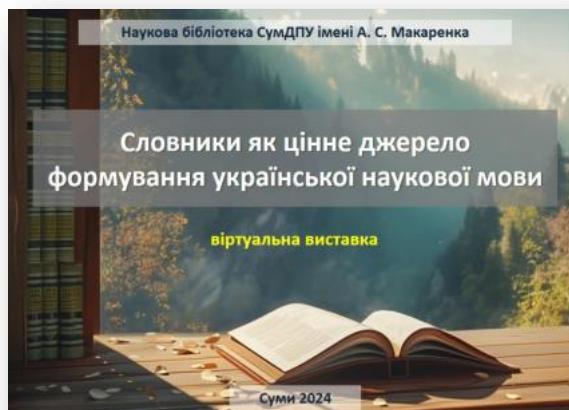

Читальний зал бібліотеки СДПІ
1960-1970-ті роки

КУЛЬТУРНО-ПРОСВІТНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

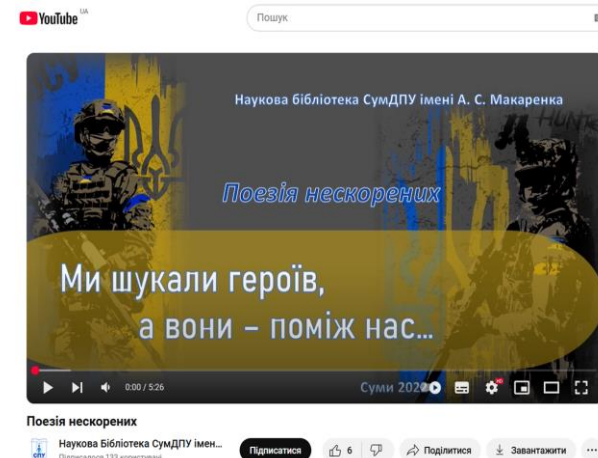
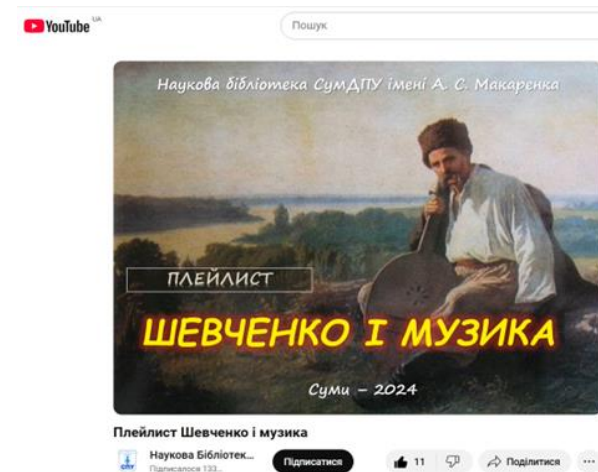
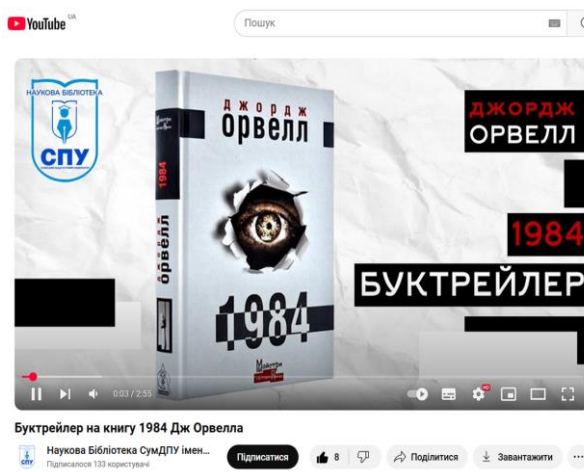
Минулого року бібліотека продовжувала використовувати різноманітні форми й методи інформування та популяризації літератури: нові проєкти, нестандартні ідеї, сучасні медіа практики.

ВІРТУАЛЬНІ ВИСТАВКИ

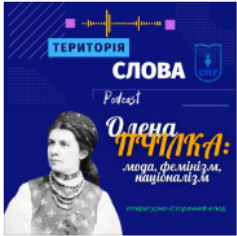
ВІДЕОМАТЕРІАЛИ

Успіх у користувачів мали буктрейлери та відеоматеріали, представлені на популярному відеохостингу YouTube (**36 відео**).

ПОДКАСТИ

Бібліотечний канал подкастів [«Територія слова. Україна понад усе!»](#) на стримінговій платформі SoundCloud популярний серед користувачів: кількість переглядів за неповних два роки – **2 325**.

Наукова бібліотека СумДПУ імені А. С. Макаренка
Олена Пчілка: мода, фемінізм, націоналізм
7 months ago
#Literary and Histori...

23:24

Share Copy Link Replace File Edit More

44 4

Наукова бібліотека СумДПУ імені А. С. Макаренка
Ментальне здоров'я: музика, яка лікує
10 months ago
#Music Therapy

28:50

Share Copy Link Replace File Edit More

75 6 1

Наукова бібліотека СумДПУ імені А. С. Макаренка
Так добре, як вдома, не буде ніде...
11 months ago
#Poetic Starfall

9:54

Share Copy Link Replace File Edit More

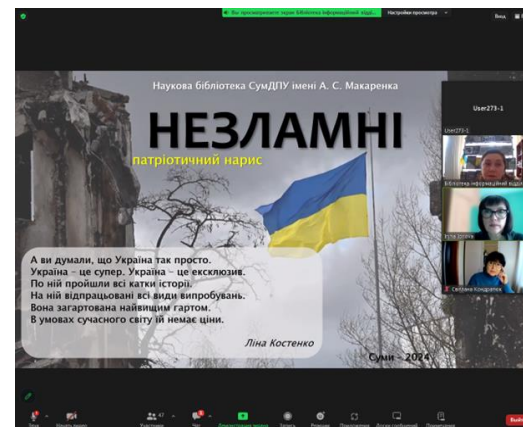
94 6 1

ЗАХОДИ

Протягом року бібліотека спільно з кафедрами університету проводила онлайн заходи.

На платформі Zoom проведено патріотичний нарис **«Незламні»**. Обговорювались події, що змінили життя кожного українця на «до» і «після».

З метою формування у студентської молоді екологічного світогляду та екологічної культури проведено просвітницьку онлайн годину екосвідомості **«У природи немає ні нагород, ні покарань – є наслідки»**.

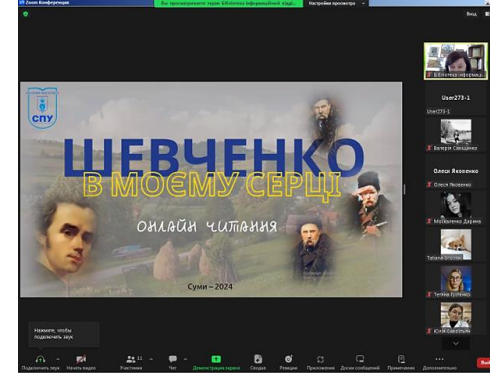
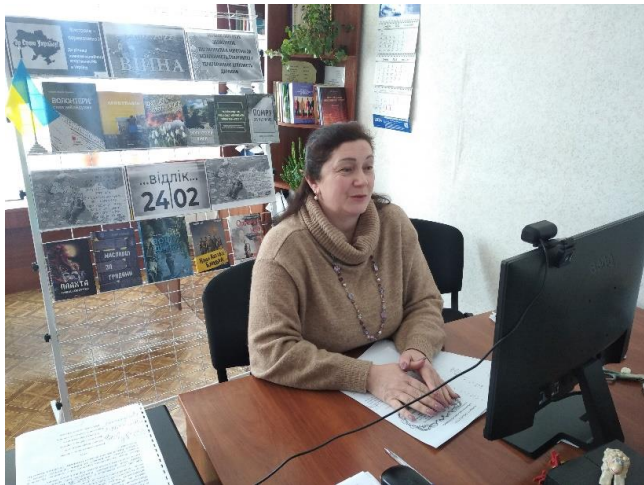

За створення аудіоподкастів рішенням членів журі професійного конкурсу **«Бібліотекар року – 2024»** Харківського методичного об'єднання, бібліотека визнана переможцем у номінації **«За кращу інноваційну пропозицію»**.

ШЕВЧЕНКІВСЬКІ ДНІ

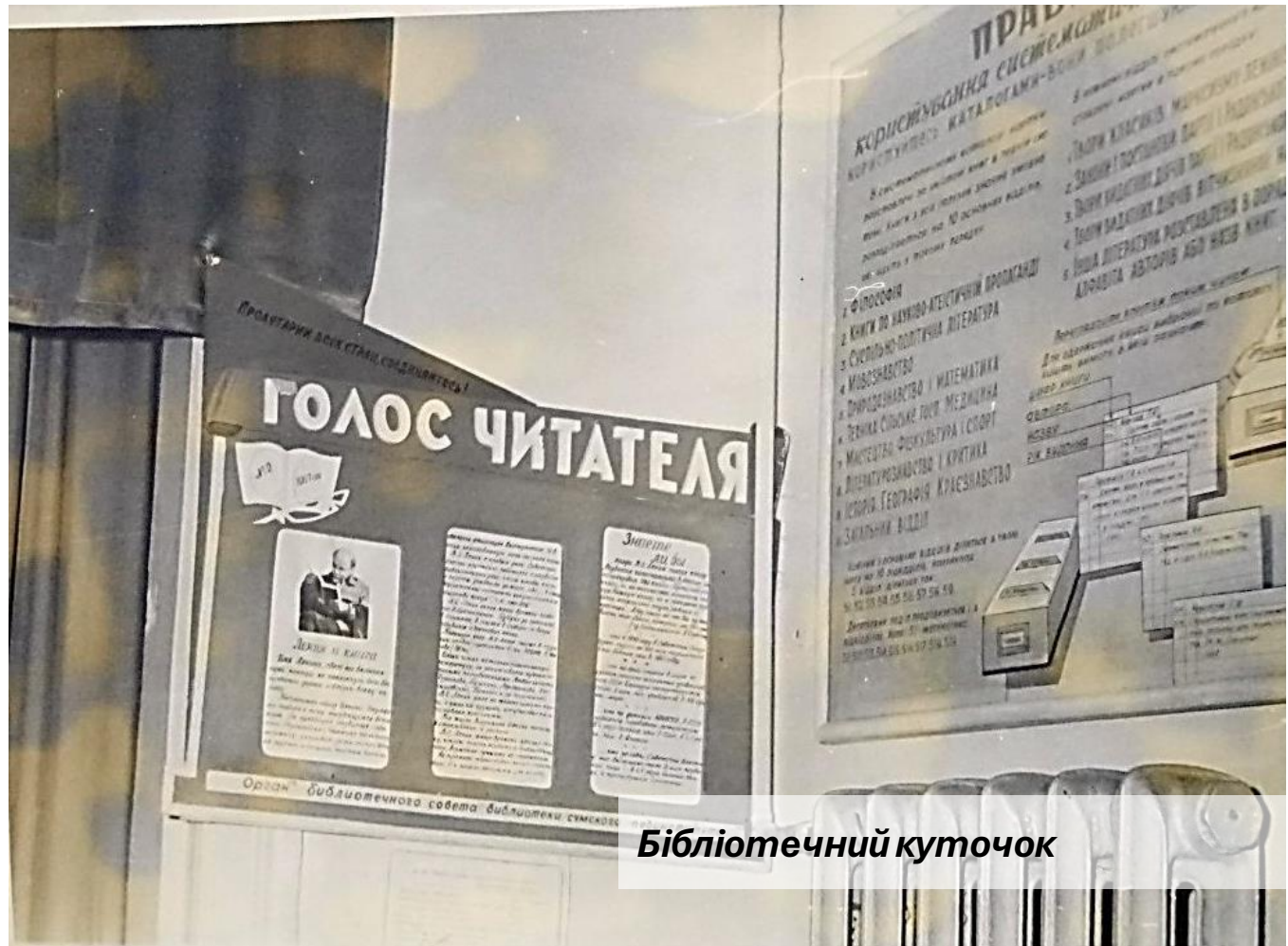
Традиційно в березні бібліотека провела комплексний захід «Шевченківські дні»:

- онлайн читання «Шевченко в моєму серці»;
- віртуальна виставка «У музиці живуть слова Шевченка»;
- віртуальний інтерактивний лонгрід «Сучасне шевченкознавство: спектр інтерпретацій та погляд дослідників»;
- інфоліо «Геній і пророк України. Ким насправді був Тарас Шевченко: невідомі факти про відомого Кобзаря».

Книжкова виставка наукових праць викладачів СДПІ

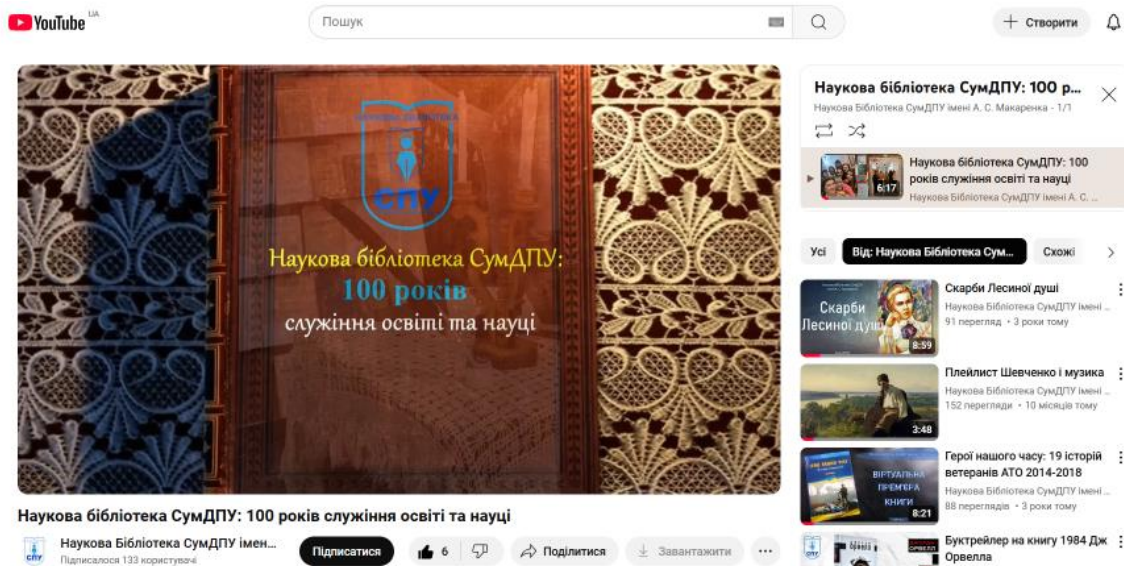

Бібліотечний куточок

ПОДІЇ ДО 100-РІЧЧЯ університету

Бібліотека взяла активну участь у підготовці та проведенні ювілейних університетських урочистостей. Презентувалися:

- експозиції видань «Із рідкісного фонду бібліотеки Сумського педагогічного», «Сумський педагогічний: вікова історія та сьогодення»;
- віртуальні виставки «Періодика Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка як складова наукового розвитку», «Колекція видань Марії Сахрін в фонді Наукової бібліотеки»;
- відеоприсята «Наукова бібліотека СумДПУ: 100 років служіння освіті та науці»;
- тематична книжкова виставка «Педагогічні думки університету: цінне минуле – перспективне майбутнє».

Наукова бібліотека СумДПУ імені А. С. Макаренка

Періодика

Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка

**ЯК СКЛАДОВА
НАУКОВОГО РОЗВИТКУ**

віртуальна виставка

Суми 2024

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ СУМЩИНИ

У 2024 році з нагоди 100-річчя СумДПУ імені А. С. Макаренка розроблено новий онлайн проєкт [«Енциклопедія Педагогічної Сумщини»](#).

Е

П

С

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ

ПЕДАГОГІЧНОЇ СУМЩИНИ

Введіть ПІБ для пошуку

Пошук статей за абеткою

А Б В Г Д Е Є Ж З І Й К Л М Н О П Р С Т У Ф Х Ц Ч Ш Щ Ю Я

А

Е

П

С

Енциклопедія

Педагогічної Сумщини

Енциклопедія є онлайн виданням, у якому збираються матеріали про визначних освітян Сумщини, окремих діячів культури і просвітництва від найдавніших часів до сьогодення.

Онацький Никанор Харитонович

Онацький Никанор Харитонович (09 січня 1875 – 23 листопада 1937) – український живописець, поет, педагог, мистецтвознавець, громадський діяч. Член Асоціації художників Червоної України (1929-1930). Організатор та директор Сумського художнього музею, тепер названого його ім'ям.

Життєпис

Никанор Харитонович Онацький народився на хуторі Хоменкове Гадяцького повіту Полтавської губернії (нині с. Хоменкове Липоводоліського району, Сумської області) в багатодітній сім'ї козака-хлібороба. З ранніх літ виявив хист до малювання. З 1880 по 1891 рр. навчався в сільській, потім в земській школах у м. Гадячі.

Уродовж 1899-1900 рр. навчався у Московському Строганівському художньо-промисловому училищі, але не закінчив його. Повернувся в Україну і у 1905 році закінчив Одеське художнє училище Товариства Красних Мистецтв, з 1905 року – був вільним слухачем Вищого художнього училища при Імператорській академії мистецтв в Петербурзі, де його вчителем був Ілля Ріпін. Коротке студіювання у видатного земляка сприяло становленню Онацького як художника реалістичного напрямку. У Петербурзі Н. Онацький входив до негалеїчних студентських гуртків, метою яких було збереження і розвиток української культури.

З 1906 по 1913 рік він мешкав у м. Лебедині на Сумщині, де й розпочалася його тривала плідна праця на педагогічній ниві.

У Лебедині Н. Онацький одружився з Надією Василівною Кривошеєвою, разом вони виховали трьох дітей: Наталію (1910 р.н.), Андрія (1911 р.н.) і Оксану (1915 р.н.).

У 1913 році Онацький був переведений на педагогічну роботу до м. Сум.

Уродовж 1917-1918 років Онацький приймав активну участь в організації сумської «Просвіти» і сумського осередку Української партії соціалістів-революціонерів.

1919 року працював головним експертом з систематизації і складання описів мистецької збірки кпівського колекціонера О. Гансена, виявленої в одному із сумських маєтків.

1 березня 1920 року отримав призначення на посаду завідувача майбутнього музею.

У 1920 році організував Сумський художньо-історичний музей, став його директором, почав велику збірацьку і дослідницьку роботу як мистецтвознавець, етнограф, археолог.

Очоловав комісію зі спорудження пам'ятника Т. Шевченку в Сумах (1920).

Уродовж 1923-1929 рр. Н. Онацький приймав участь в археологічних експедиціях Миколи Макаренка в Охтирці, Славгороді, Тростянці тощо.

У 1926 році на пленумі Всеукраїнського Археологічного Комітету при Академії Наук Никанора Онацького обрано уповноваженим по охороні пам'яток старовини, мистецтва та природи на Сумщині.

У 1926 році на пленумі Всеукраїнського Археологічного Комітету при Академії Наук обирається уповноваженим по охороні пам'яток старовини, мистецтва та природи на Сумщині.

1927 року він отримав звання кореспондента Українського Комітету Охорони пам'яток культури при «Українці Н.К.О. УСРР».

З 1928 року розгорілася активна діяльність Онацького з боку ДПУ.

У 1929 р. вступив до АХСТУ (Асоціації художників червоної України), перший допнт у Сумському відділі ДПУ.

1931 року друкує наукові дослідження музейних фондів: «Українське гутинське шкло», «Український фаніс», «Українська порцеляна».

На той час українська музейна справа саме переживала хвилі репресій – з 1925 року, за свідченням Миколи Макаренка, було «оголошено гоніння на директорів українських музеїв».

30 грудня 1931 року відбулася передача всіх музейних фондів та звичайного інвентаря іншій особі.

1 січня 1932 року Н. Онацький звільнився з посади директора Сумського музею за власним бажанням.

15 серпня 1933 року – звільнено з роботи в педінституті, де працював за сумісництвом, за стандартним формулюванням: «звільнений як ідеолог есерівщини».

Після звільнення Н. Онацький деякий час мешкав у Сумах, а потім переїхав до Полтави, де його призначили до краєзнавчого музею на посаду заступника директора з наукової роботи. Тут він очолює роботу зі створення нової експозиції періоду феодалізму, за зразок для якої взяв концепцію діючої експозиції Харківського історичного музею. У процесі

Будяньський Василь Іванович

Будяньський Василь Іванович (19 вересня 1942 – 30 вересня 2018) – Заслужений артист України, актор, драматург, поет, майстер художнього слова, педагог, мовознавець, фольклорист. Дослідник історії давньої літератури, української етнопедогогіки.

Життєпис

Точна дата народження Василя Івановича Будяньського невідома. Він народився восени 1941 року, коли Харківщина була окупована німецькими військами. Батько Іван Пилипович воював на фронті, а мати Олександра Дмитрівна не змогла своєчасно зареєструвати новонародженого і зробила це лише через рік. Датою народження було обрано 19 вересня – велике православне свято Михайла день. 1945 року додому повернувся батько, який втратив на війні руку. Він був обдарованою людиною, добре співав, мав артистичний дар – був прекрасним оповідачем народних байок, легенд, анекдотів. Вже зі шкільних літ Василь мріяв стати артистом. Після закінчення школи, за порадою батьків поступив до Вовчанського технікуму механізації сільського господарства, який закінчив 1962 року.

Потім проходив строкову військову службу у Східній Німеччині, брав активну участь в солдатській художній самодіяльності. В частину, де служив Василь, 1965 року приїхав з концертом хор Григорія Вірьовки. Рядовому Будяньському було доручено привітати гостей українською мовою. Виступ юнака дуже сподобався художній керівниці хору Елеонорі Скрипчинській, яка висловила впевненість, що з Василя вийде хороший артист.

Після демобілізації Василь Будяньський подав документи до Харківського державного інституту мистецтв імені І. П. Котляревського. Конкурс на акторський факультет був тоді 25 чоловік на місце, але юнак здав всі екзамени на відмінно і був єдиним з абітурієнтів, який писав твір українською мовою.

Студентські роки (1965–1969) були періодом стрімкого професійного та особистісного становлення. Викладачами на курсі були відомі українські театральні актори і педагоги О. Сердюк, В. Чистякова, О. Пляголін. Разом з одногруппниками Василь брав участь у виставах харківських театрів.

Після закінчення інституту був запрошений на роботу до Сумського музично-драматичного театру імені М. Щепкіна (нині – Сумський національний академічний театр драми та музичної комедії імені М. С. Щепкіна).

З 1975 по 1992 рік В. Будяньський працював у Сумській обласній філармонії у якості майстра художнього слова (читця) та ведучого.

Багато гастролював по Сумщині та інших регіонах України, виступав з концертами в Грузії, Дагестані, Мордовії, Чувашії.

За високу виконавську майстерність 1981 року отримав звання заслуженого артиста України.

За сумісництвом викладав окремі дисципліни на філологічному факультеті Сумського педагогічного інституту (нині – Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка).

Василь Іванович був частим гостем на сумських телеканалах та радіостанціях. Слухачі сумського обласного радіо пам'ятають літературно-музичні програми, які підготував В. Будяньський: «Великий перемішник українського народу», присвячена творчості Остава Вишні, «З журбою радість обнялась» за творами Олександра Олеса, «Останній кошовий Запорізької Січі», присвячена Петру Калнишевському, «Пістять Т. Г. Шевченка на злами тисячоліть».

Багато років поспіль Василь Будяньський був головою журі обласного конкурсу читців імені Тараса Шевченка.

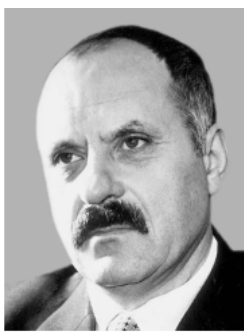
Помер Василь Іванович Будяньський 30 вересня 2018 року у Сумах.

Педагогічна діяльність

З 1992 року повністю перейшов на викладацьку роботу до Сумського педагогічного.

Онацький Никанор Харитонович	
Народження	09.01.1875
Місце народження	с. Хоменкове Гадяцького повіту Полтавської губернії
Смерть	23.11.1937 (62 роки)
Місце смерті	м. Полтава
Alma mater	Одеське художнє училище

Будяньський Василь Іванович	
Народження	19.09.1942
Місце народження	с. Черняків, Вовчанський район, Харківська область
Смерть	30.09.2018 (76 років)
Місце смерті	м. Суми
Alma mater	Вовчанський технікум механізації сільського господарства; Харківський державний

#100 постатей до 100 річчя СумДПУ

Протягом року в межах віртуального проекту до ювілею Alma mater «**Особистості епохи СумДПУ**» на бібліотечній сторінці Facebook презентувалися листівки **#100 постатей до 100-річчя СумДПУ**.

Всього було підготовлено **212** листівок.

ОСОБИСТОСТІ ЕПОХИ СУМДПУ ІМЕНІ А. С. МАКАРЕНКА

ПРИЙМАК ГРИГОРІЙ ВАСИЛЬОВИЧ
»»»»»

- Завідувач Сумських вищих педагогічних курсів (1924-1925 рр.)
- 23-річний стаж викладання дисциплін математики та краєзнавства

РОЖНОВСЬКИЙ ЙОСИП ЙОСИПОВИЧ

ВЕДМЕДЕР АНДРІЙ ОМЕЛЯНОВИЧ
25.10.1903 - 23.09.1935

«Після того як студента нашої 301-ї групи Андрія Ведмера призначили директором інституту, цю групу назвали «директорською».

- Керуючий Сумського педагогічного технікуму (1925-1926 рр.)
- Директор ХАІ (1931-1933 рр.)
- Інженер, ліотчик

В. М. Каневський

ОСОБИСТОСТІ ЕПОХИ СУМДПУ ІМЕНІ А. С. МАКАРЕНКА

ЛЯННОЙ ЮРІЙ ОЛЕГОВИЧ
13.05.1971

- Ректор Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка (з 2015 р.)
- Доктор педагогічних наук
- Професор
- «Відмінник освіти України»
- Президент Сумської обласної федерації гімнастики
- Напрямок наукової діяльності - фізичне виховання / спортивна медицина
- Автор понад 200 наукових і навчально-методичних праць, двох навчальних посібників з грифом МОН України
- Завдячуючи умілому керівництву ректора, сьогодні наш Університет - це велика і дружна Макаренківська родина, спільнота викладачів, науковців, студентів, співробітників, випускників та партнерів Університету, людей різних культур і різного походження, які поважають, зберігають, розвивають і примножують наукові, культурні та духовні традиції Університету, його історію

ОСОБИСТОСТІ ЕПОХИ СУМДПУ ІМЕНІ А. С. МАКАРЕНКА

ОСНОВА. ТРАДИЦІЇ. МАЙБУТНЄ

ЧАЙЧЕНКО АНАСТАСІЯ ЯКІВНА
1908 - 1983

- Завідувач бібліотеки СДІІ імені А. С. Макаренка (1943-1947 рр.)
- Працювала в Сумській центральній бібліотеці (1933 р.), в бібліотеці СДІІ (1933-1974 рр.)
- Відзначена подяками за гарну роботу із забезпечення навчального процесу та активну участь в громадсько-політичному житті інституту

ОСОБИСТОСТІ ЕПОХИ СУМДПУ ІМЕНІ А. С. МАКАРЕНКА

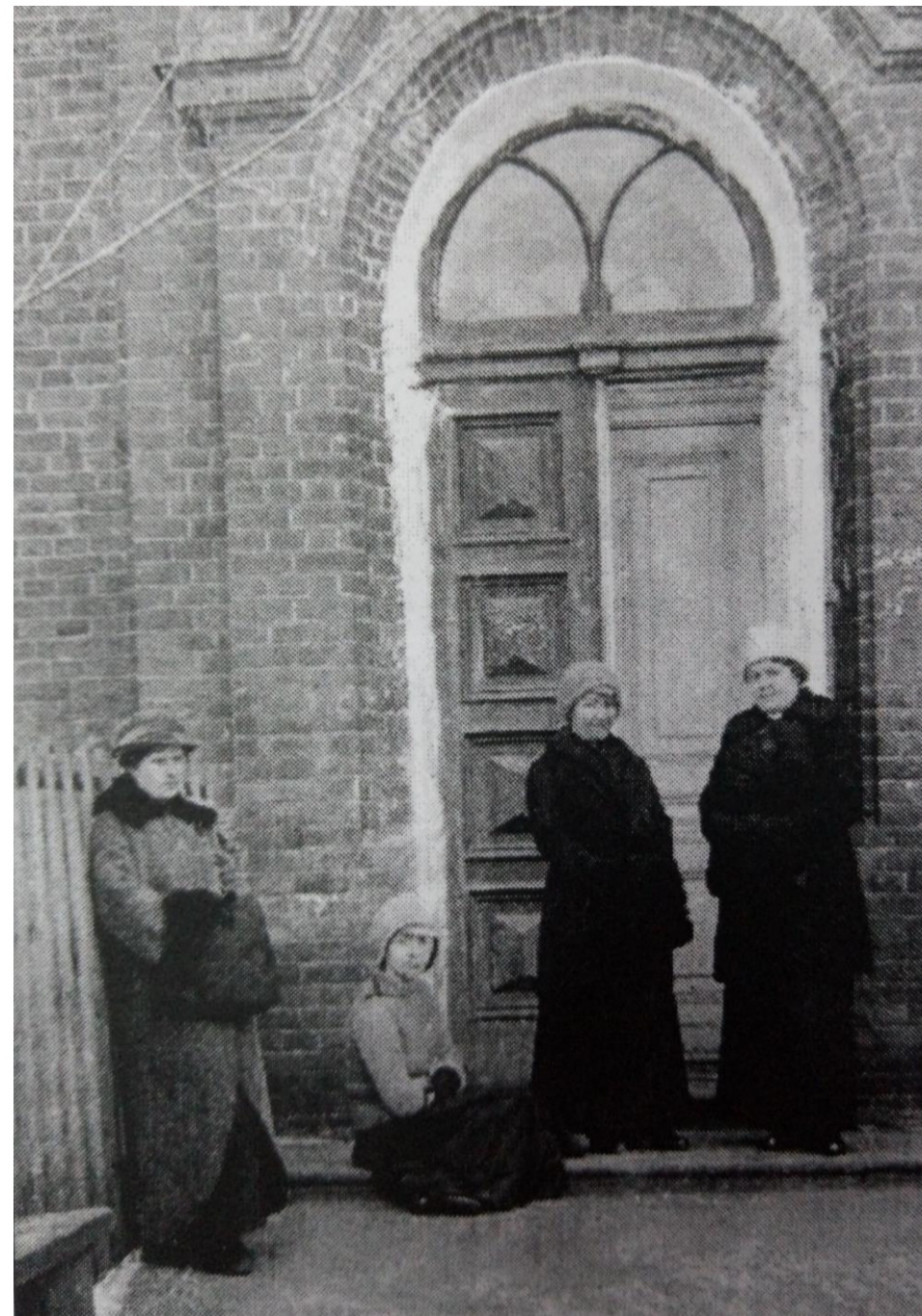
ІВАНЧЕНКО АНАТОЛІЙ ВАСИЛЬОВИЧ
20.08.1928 - 10.11.2007

- Проректор з наукової роботи Сумського державного педагогічного інституту імені А. С. Макаренка (1977-1985 рр.)
- Доктор педагогічних наук
- Професор
- Наукові дослідження: технологія навчального процесу, шляхи та засоби світоглядного формування особистості в сучасних умовах, соціалізація як основний чинник становлення особистості
- Автор понад 200 наукових та науково-публіцистичних праць
- Під його керівництвом в інституті розпочалися розробка проблем формування наукового світогляду студентів та їх підготовки до цієї діяльності в школі, активізації пізнавальної діяльності учнів у педагогічному процесі, впровадження в навчальний процес результатів наукових досліджень

ОСОБИСТОСТІ ЕПОХИ СУМДПУ ІМЕНІ А. С. МАКАРЕНКА

Перші курсистки СДПУ
1930-ті роки

СПЕЦПОГАШЕННЯ МАРКИ

17 жовтня 2024 року організовано урочисте **спецпогашення марки**, яка була випущена на честь 100-річчя Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка за ініціативою ректора професора Юрія Лянного, за допомогою директора Сумської філії АТ «Укртелеком» Олега Радченка в рамках проєкту «Власна марка» за авторським дизайном.

100-річну історію університету писали ті, хто починав цю справу, передавши сумським педагогам естафету, ті, хто і сьогодні, працюючи в університеті вкладають душу у його розвиток.

НАУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

БІБЛІОГРАФІЧНІ ПОКАЖЧИКИ

Протягом звітного року співробітники продовжували розвивати наукову діяльність, спрямовану на бібліографування наукового доробку та укладання на цій основі бібліографічних покажчиків.

Фахівцями бібліотеки підготовлено та видано три бібліографічні видання:

1. **Бібліографічний покажчик наукових праць викладачів Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка** (2021 рік) / укладачі: І. О. Железняк, Н. А. Чайка.
2. **Дисертації, захищені в Сумському державному педагогічному університеті імені А. С. Макаренка** / уклад.: І. О. Железняк, І. В. Сенча.
3. **Біобібліографічний покажчик** із серії «Науковці університету» – «Кузікова Світлана Борисівна» / укладачі: І. О. Железняк, В. В. Косенко.

В рамках наукової діяльності продовжувалась робота з документами Фонду рідкісних та цінних видань, дослідження історії його формування, науково-бібліографічне опрацювання, формування окремих історичних колекцій, виявлення особливостей документів, вивчення печаток, екслібрісів та дарчих написів.

У 2024 році бібліотека організовувала супровід науково-практичних конференцій та семінарів, що відбувались в університеті, загальна кількість розгорнутих книжкових експозицій та переглядів склала **10 експозицій**.

Упродовж року популяризували роботу бібліотеки та професійні досягнення у виданнях та фахових журналах:

1. Железняк, І. О. **100 років служіння освіті та науці: до річниці заснування Наукової бібліотеки Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка** / І. О. Железняк // СУМДПУ: штрихи до колективного портрету: до 100-річчя Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка / за ред. Ю. Ляного, О. Семеног. – Суми : Вид-цтво Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка, 2024. – С. 22-25.
2. **Макаренківська родина** [Текст] / С. Кондратюк [та ін.] // Освіта і суспільство. – 2024. – № 11 (80), листопад. – С. 14. – Авторський колектив статті: Кондратюк С., Кудріна О., Тарапата-Більченко Л., Каленик М., Багацька О., Семеног О., Железняк І. (директор Наукової бібліотеки СумДПУ ім. А. С. Макаренка), Чистякова І., Омельченко В., Торяник В., Міронець Л.

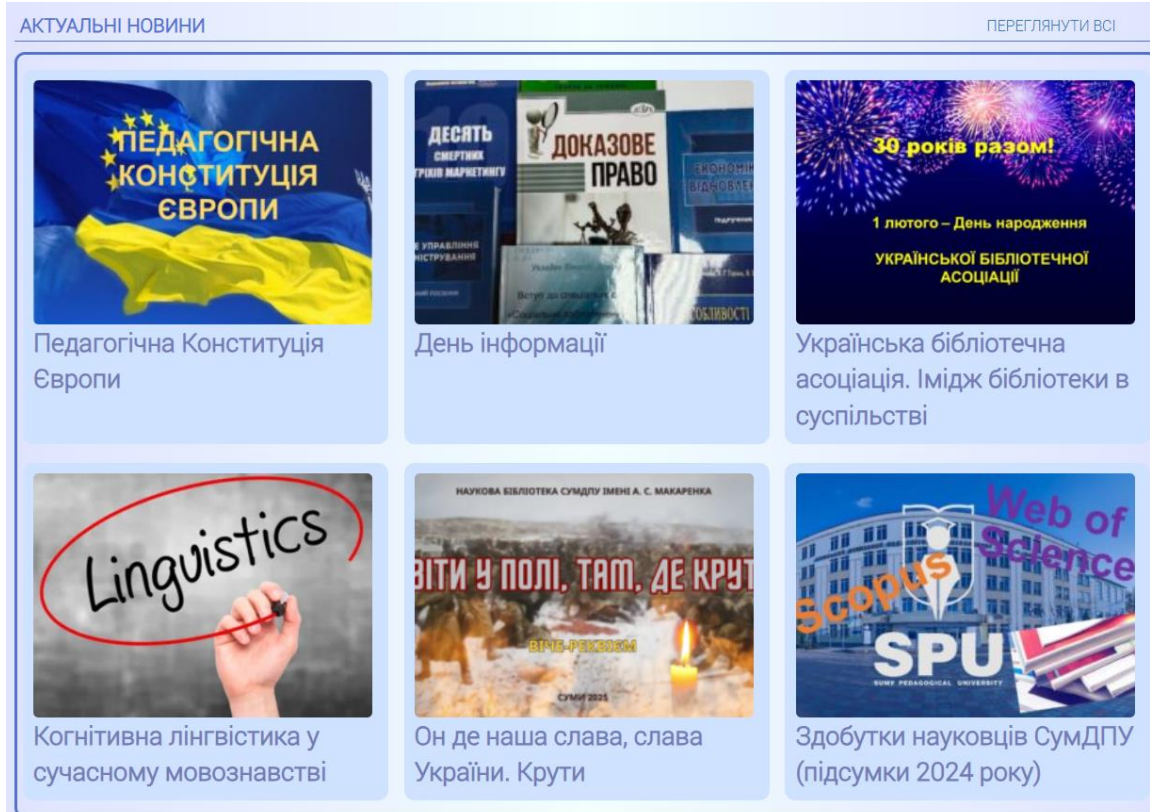
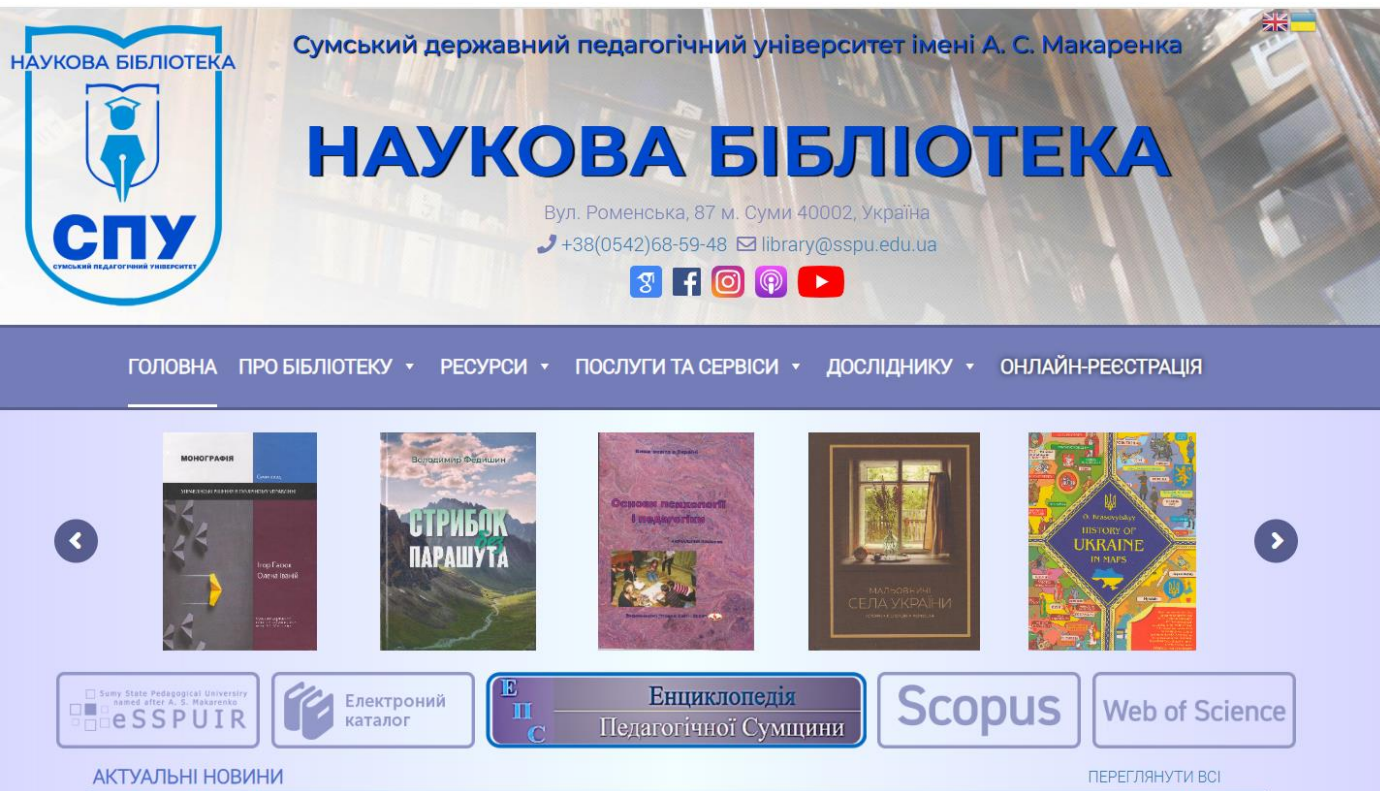
СДПІ 1950-тіроки

КОМУНІКАЦІЯ ТА ІНТЕРНЕТ-ПРЕДСТАВНИЦТВО

САЙТ

В умовах дистанційного та змішаного навчання для забезпечення інформаційно-ресурсної підтримки освітньої та наукової діяльності в університеті важливим засобом комунікації та єдиною точкою доступу до електронних ресурсів, послуг та сервісів є власний [сайт](#) бібліотеки.

Загальна кількість звернень до інформаційних ресурсів та сервісів сайту протягом року становить **120 855**.

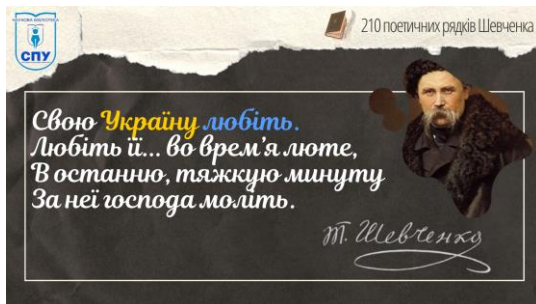

РОБОТА В СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ

FACEBOOK

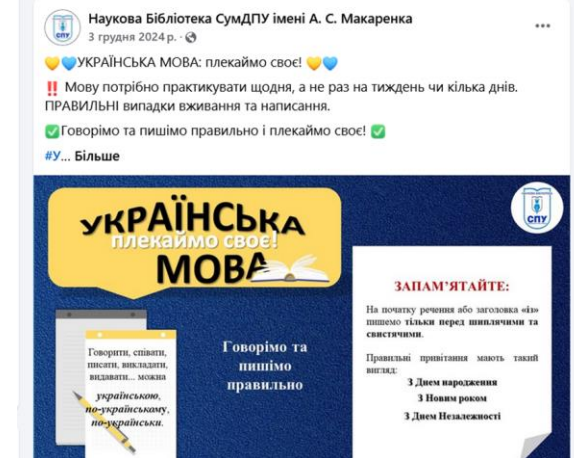
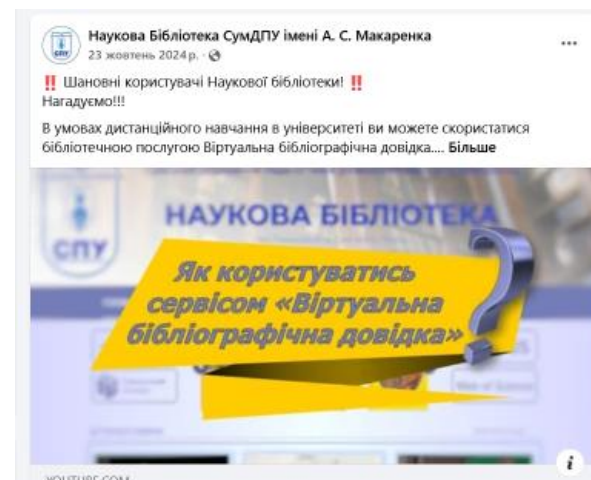
На бібліотечній сторінці Facebook у 2024 році реалізовано:

- патріотичний челендж **#День Соборності України Синьо-жовта єдність під гаслом «Україна соборна. Разом до Перемоги!»;**
- челендж **#Шевченківський марафон: 210 річниці – 210 поетичних рядків;**

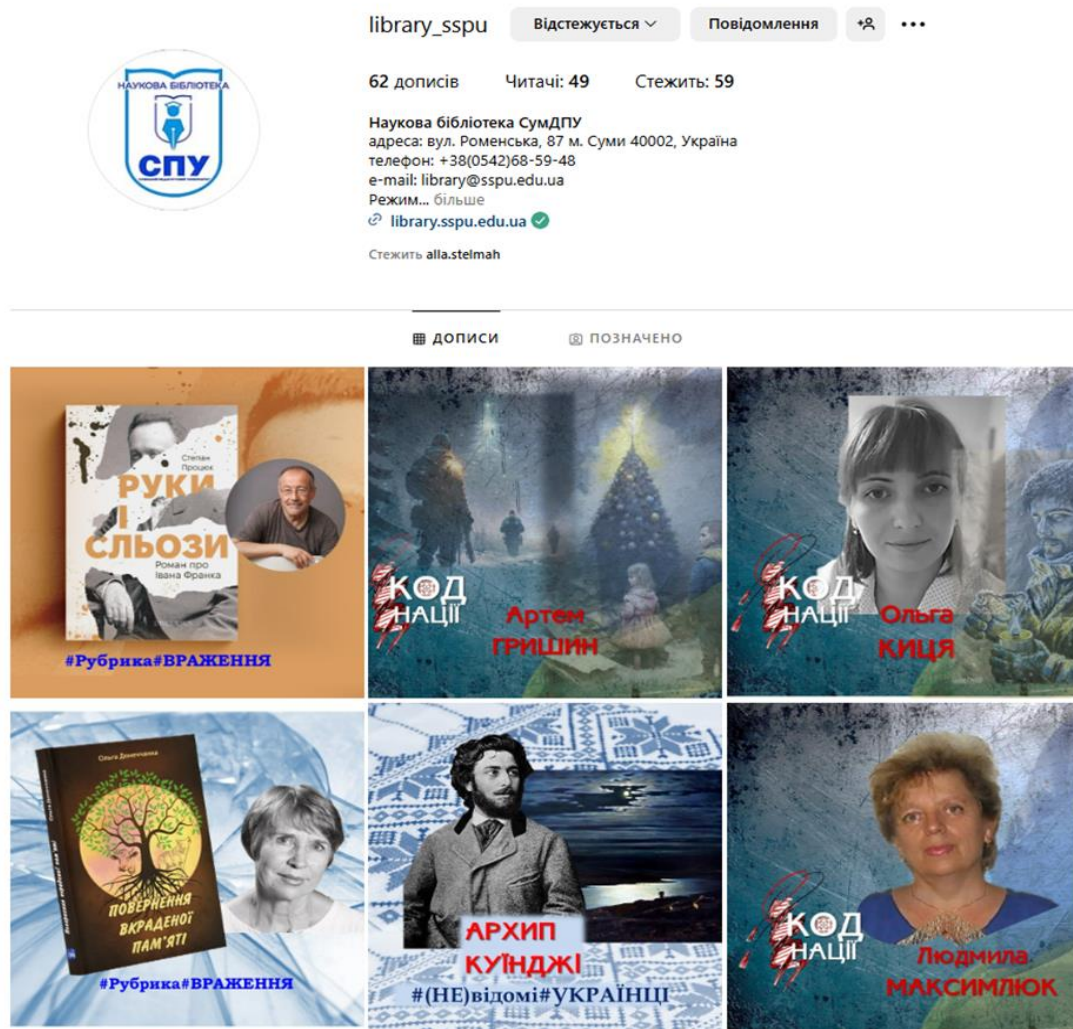
- челендж **#Нація яка читає Непереможна!** в рамках святкування Всесвітнього дня книги;
- контент **«Українська мова: плекаймо своє!»;**
- нові рубрики: **«Слово – це зброя», «Літературні візії Сумщини», «Ментальне здоров'я: плекаємо стійкість»;**
- дописи попередніх років, які набули популярності поміж онлайн користувачів бібліотеки – **«Вічна класика», «СумДПУ. Особистості», «Літературний календар», «Нові книги», «Нові надходження художньої літератури»;**
- 4 відеоогляди для промоції нових надходжень.

Кількість публікацій за рік – **422**, переглядів – **23 494**.

INSTAGRAM

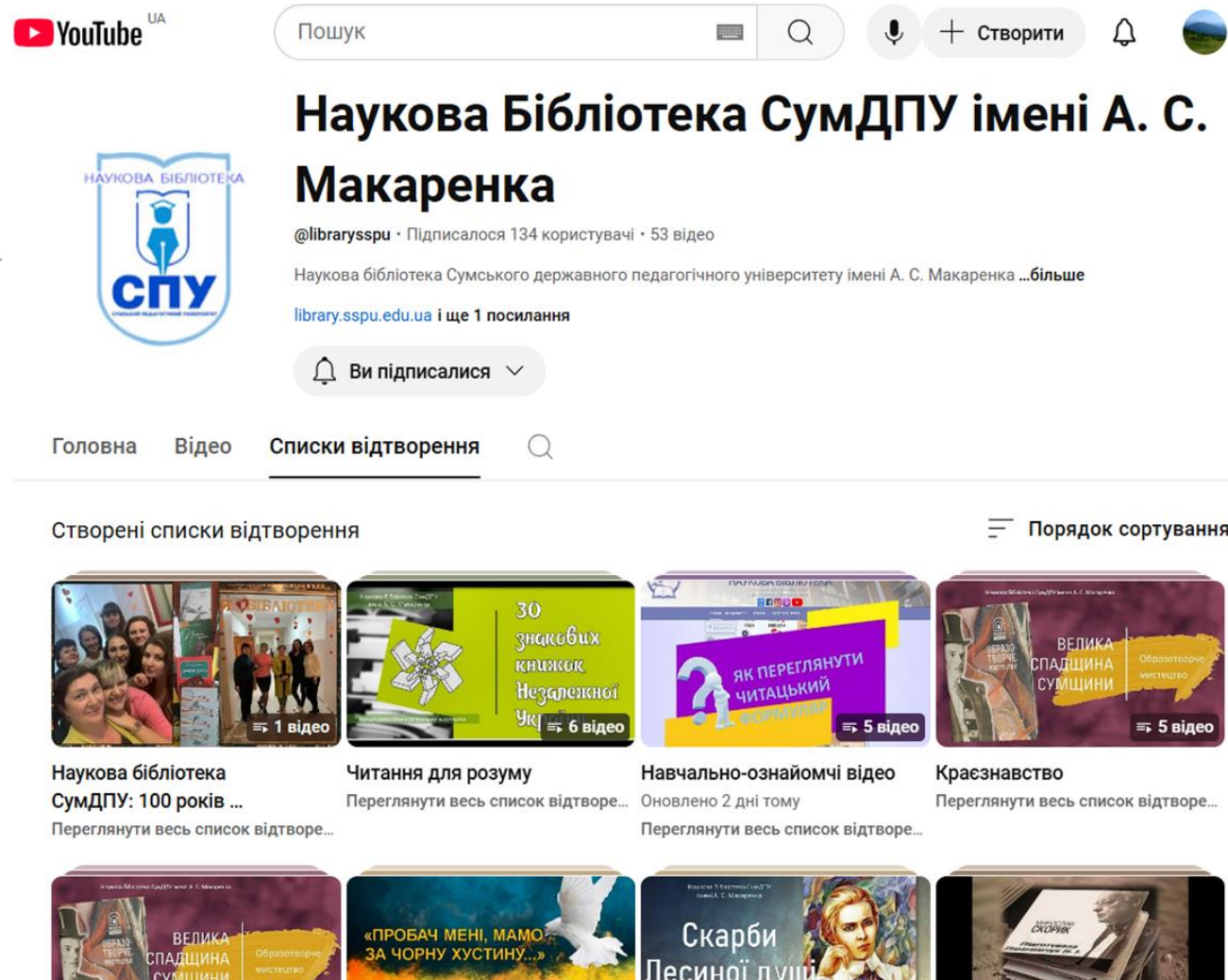
Започатковано нову рубрику «Код нації», продовжувались дописи в рубриках «(НЕ)відомі УКРАЇНЦІ», «Враження».

Кількість публікацій за рік – 21, переглядів – 1 436.

YOUTUBE

Кількість публікацій за рік – 12, переглядів – 2 982.

**Абонемент
бібліотеки СДПІ**

РОЗВИТОК КОМАНДИ

Загальна кількість працівників бібліотеки – 25 фахівців.

ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

Протягом звітного року 5 фахівців бібліотеки взяли участь у 14 міжнародних, всеукраїнських, регіональних онлайн конференціях, семінарах, вебінарах, тренінгах, які відбувалися в Україні (Київ, Харків, Дніпро, Острог) на платформах Zoom, Google Meet.

У відповідності з Планом підвищення кваліфікації співробітників 2024 року проведено:

- діловий майданчик **«Формування інформаційної культури користувачів: проблеми і виклики сьогодення»;**
- годину професійного спілкування **«Вплив моделі гостинності на імідж бібліотеки».**

В рамках «Школи бібліотечної інноватики» було проведено:

- інсайт-навчання **«Робота з новою версією програмного забезпечення Dspace 7.6 інституційного репозитарію»;**
- інформаційний огляд **«КОНА – повнофункціональна, масштабована ситема управління бібліотеками з відкритим кодом»;**
- коучинг **«Soft skills в роботі бібліотекаря: кроки до самовдосконалення»;**
- чек-лист **«Використання сервісів візуалізації та дизайну в підготовці віртуальних виставок»;**
- тренінги – **«Імерсивні технології в бібліотеках», «Використання авторитетних інформаційних ресурсів для пошуку наукової інформації з різних галузей знань, за різними джерелами» (в межах інформаційного обслуговування користувачів в режимі вибіркового поширення інформації), «Робота над поширеними помилками при складанні бібліографічних описів до віртуальних виставок, презентацій, оглядів».**

ВОЛОНТЕРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

Упродовж року співробітники бібліотеки активно долучались до волонтерських ініціатив та проєктів:

- збирали та передавали до **обласних волонтерських організацій** продукти харчування, ліки, теплі речі;
- до **госпіталю та лікарень** – постільну білизну, одяг для поранених бійців, подарунки до Різдва.

Здійснювали фінансові внески на потреби армії. На запити військовиків **плели та надсилали маскувальні сітки**.

Збирали та надсилали термохімічні грілки, пічки для опалення бліндажів, окопні свічки, перископи, сухі душі та вологі серветки, сушкарі для взуття.

МАТЕРІАЛЬНА БАЗА БІБЛІОТЕКИ

Площа приміщень бібліотеки становить **1 134,8 кв. м.:**

- площа для зберігання фондів – 636,6 кв. м;
- площа для обслуговування користувачів – 368,7 кв. м

В структурі бібліотеки **6** підрозділів, **5** абонементів та **5** читальних залів на **251** посадкове місце.

Кількість технічних засобів становить: **34** комп'ютери, **10** сканерів, **13** принтерів, **2** БФП, мультимедійна система, плазмовий телевізор Vinga'65.

